

MASARYKOVA UNIVERZITA
EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

Mezinárodní měnový systém

Základní definice

- **Mezinárodní měnový systém** - je souhrnem vzájemných vazeb mezi měnami a měnovými systémy jednotlivých zemí a oblastí.

Standard zlaté mince

- **Standard zlaté mince** - měnový systém, pro který byla charakteristická volná ražba zlatých mincí, směnitelnost ostatních druhů peněz (zejména bankovek) za zlato a volný dovoz a vývoz zlata.
- **Výhody standardu zlaté mince:**
 - přirozená regulace množství peněz v oběhu
 - tendence k vyrovnanosti platebních bilancí

Bretton-woodský měnový systém

- **Bretton-woodský měnový systém** byl mezinárodním měnovým systémem založeným na pevných devizových kurzech.
- Členské země Mezinárodního měnového fondu vyjadřovaly parity svých měn ve zlatě nebo v amerických dolarech. Změna parity (ústředního kurzu) o více než 10% musela být konzultována s Fondem. Devizové kurzy členských národních měn se pohybovaly v úzkých oscilačních pásmech $\pm 1\%$ od základní parity.

Mezinárodní měnové a finanční instituce

■ Banka pro mezinárodní platby (BIS)

- založena 1930
- sídlo v Basileji
- cílem Banky je především podpora měnové a finanční spolupráce centrálních bank - v oblasti měnové politiky, bankovní regulace a dohledu, řízení devizových rezerv, ekonomickém a měnovém výzkumu.

Mezinárodní měnové a finanční instituce

■ Mezinárodní měnový fond (IMF)

- založen 1944
- sídlo ve Washingtonu, D.C.
- cílem Fondu je podporovat spolupráci v měnových otázkách, rozvoj mezinárodního obchodu, růst hospodářství a zaměstnanosti, zavádění volné směnitelnosti měn, vyrovnávání platebních bilancí, vytvářet nové prostředky mezinárodní likvidity (jednotky SDR), pomáhat při řešení zadluženosti rozvojových zemí a při řešení finančních krizí.

Mezinárodní měnové a finanční instituce

■ Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj (IBRD)

- založena 1944
- sídlo ve Washingtonu, D.C.
- cílem Banky je především přispívat k hospodářskému rozvoji ekonomicky slabších zemí podporou produktivních investic.

Mezinárodní měnové a finanční instituce

■ Skupina Světové banky (WB)

- Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj (IBRD)
- Mezinárodní sdružení pro rozvoj (IDA)
- Mezinárodní finanční korporace (IFC)
- Mezinárodní agentura pro poskytování mnohostranných investičních záruk (MIGA)
- Mezinárodní centrum pro řešení investičních sporů (ICSID)

Formování Hospodářské a měnové unie

- **1957** - založení EHS
- **1969** - Wernerův plán
- **1972** - systém měnového hada
- **1979** - Evropský měnový systém
- **1988** - Delorsova zpráva
- **1991** - Maastrichtská dohoda

- **1.1.1999** - vznik EMU

Formování Hospodářské a měnové unie

Evropský měnový systém

- **Cílem EMS** bylo obnovit stabilní kurzové vztahy mezi měnami členských zemí ES.
- **EMS se opíral o:**
 - Evropskou měnovou jednotku ECU
 - Evropský kurzový mechanismus
 - Úvěrový mechanismus

Formování Hospodářské a měnové unie

Maastrichtská kritéria konvergence

- Deficit státního rozpočtu
- Výše státního dluhu
- Míra inflace
- Výše úrokových sazeb
- Účast v Evropském kurzovém mechanismu
- Nezávislost centrální banky

Ekonomické zdůvodnění měnové unie - přínosy

- Eliminace kurzového rizika
- Zvýšení transparentnosti cen a trhu (tím i funkčnosti vnitřního trhu)
- Zjednodušení a zrychlení platebního styku
- Snížení transakčních nákladů
- Odpadnutí nepřímých nákladů spojených s kurzovými změnami (zjednodušení účetnictví, bankovních převodů...)
- Snížení devizových rezerv
- EURO se stalo významnou obchodní, investiční a rezervní měnou

Ekonomické zdůvodnění měnové unie - náklady

- Ztráta devizového kurzu jako nástroje hospodářské politiky
- Redukce úlohy centrální banky (ztráta autonomie v oblasti měnové a kurzové politiky)